

ภาคผนวก

การคำนวณ

1. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	X_i	คือ	ค่าการดูดกลืนแสงของสารที่วิเคราะห์
	$\bar{X}$	คือ	ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสงของสารที่ต้องการวิเคราะห์
	N	คือ	จำนวนครั้งที่ทำการตรวจวัด

2. ร้อยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ (%RSD)

$$\% RSD = \frac{SD}{\bar{X}} \times 100$$

เมื่อ

 SD = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

3. ร้อยละการได้กลับคืน (%recovery)

$$(\% \text{Recovery}) = \left[\frac{(C_{std} + C_{sample}) - C_{sample}}{C_{std}} \right] \times 100$$

เมื่อ

 C_{std} = ความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐาน Al^{3+} ที่เติมลงไป C_{sample} = ความเข้มข้นของ Al^{3+} ที่มีในตัวอย่าง

4. การคำนวณเตรียมโลหะ (1000 ppm)

$\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ (MW=241.43 g/mol)

$\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ 1000 mL มี 1000 mg

$\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ 100 mL มี $\frac{1000 \times 100}{1000}$

= 100 mg

Al^{3+} 26.981 g/mol อยู่ใน $\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ 241.43 g/mol

Al^{3+} 0.1 g อยู่ใน $\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ $\frac{241.43 \times 0.1}{26.981}$

= 0.8948 g

ซึ่ง $\text{AlCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ มา 0.8948 g ปรับปริมาตรเป็น 100 ml ด้วย Nitric 0.5 M

5. การคำนวณเตรียม 1 M acetate buffer pH5

$[\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-5}$

$K_a = \frac{[\text{H}_3\text{O}^+][\text{OAc}^-]}{[\text{HOAc}]} = 1.75 \times 10^{-5}$

$[\text{OAc}^-] = \frac{1.75 \times 10^{-5}}{[\text{H}_3\text{O}^+]} = \frac{1.75 \times 10^{-5}}{1.00 \times 10^{-5}} = 1.75$

$[\text{OAc}^-] = 1.75 \times 1 \text{ M} = 1.75 \text{ M}$

ใน 1000 mL มี $[\text{OAc}^-]$ 1.75 mol

ถ้า 100 mL มี $[\text{OAc}^-]$ $\frac{1.75 \times 100}{1000}$

= 0.175 mol

เปลี่ยน mol $\rightarrow$ g

$\text{Mol} = \text{g}/\text{Mw}$

$\text{g} = \text{mol} \times \text{Mw}$

$\text{g} = 0.175 \times 82.08$

$\text{g} = 14.364$

ใน NaOAc	82.08 g	อยู่ใน	NaOAc.3H ₂ O	136.08 g/mol
ถ้า NaOAc	14.364 g	อยู่ใน	NaOAc.3H ₂ O	23.814 g

6. การคำนวณหาปริมาณ Al³⁺ในตัวอย่างยาเคลือบกระเพาะ

Al(OH) ₃	960 mg	อยู่ใน	15 mL
Al(OH) ₃	300 mg	อยู่ใน	7.5 mL

Al(OH) ₃	78 g/mol	จะมี	Al(OH) ₃	600 mg
ถ้า Al ³⁺	27 g/mol	จะมี	Al ³⁺	207.692 mg

ใน	15 mL	มี	Al ³⁺	207.692 mg
ใน	10 mL	มี	Al ³⁺	138.461 mg
ใน	100 mL	มี	Al ³⁺	138.461 mg
ใน	10000 mL	มี	Al ³⁺	1384.61 mg

จากสมการเส้นตรง $y = 0.134x - 0.019$
แทนค่า $y = 0.190$ ในสมการเส้นตรง
จากสมการจะได้

$$0.190 = 0.134x - 0.019$$
$$X = \frac{0.190 + 0.019}{0.134}$$
$$X = 1.0074 \text{ mg/l}$$

ใน	1000 mL	มี	Al ³⁺	1.0074 mg
ใน	25 mL	มี	Al ³⁺	0.0252 mg
ใน	0.4 mL	มี	Al ³⁺	0.0251 mg
ใน	100 mL	มี	Al ³⁺	6.3 mg
ใน	5 mL	มี	Al ³⁺	6.3 mg
ใน	100 mL	มี	Al ³⁺	126 mg

ใน	5 mL	มี	Al ³⁺	126 mg
ใน	15 mL	มี	Al ³⁺	378 mg
ใน	15 mL	มี	Al ³⁺	378 mg
ใน	240 mL	มี	Al ³⁺	6048 mg

ใน Al ³⁺	27 g/mol	มี	Al(OH) ₃	78 mg
ใน Al ³⁺	378 g/mol	มี	Al(OH) ₃	1092 mg

7. การคำนวณหาขีดจำกัดต่ำสุดในการตรวจวัด (LOD)

ศึกษาขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัด (Limit of detection ; LOD) โดยเตรียมสารละลายผสมปริมาตร 25 ml ทั้งหมด 11 ขวด โดยแต่ละขวดจะมีสารสกัดหยาบจากแก่นฝางปริมาตร 3 ml และบัฟเฟอร์ pH 5 ปริมาตร 3 ml นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 200 – 800 nm หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์จากสูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum(X_i - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

$$\bar{X} = 0.1453$$

$$SD = 0.0065$$

$$LOD = 3SD$$

$$= 3 \times 0.0065$$

$$LOD = 0.0195$$

เมื่อ	Xi	คือ	ค่าการดูดกลืนแสงของสารที่วิเคราะห์
	$\bar{X}$	คือ	ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสงของสารที่ต้องการวิเคราะห์
	N	คือ	จำนวนครั้งที่ทำการตรวจวัด

จากนั้นนำค่าที่ได้ไปแทนค่า Y ในสมการเส้นตรงของกราฟมาตรฐานเพื่อหาความเข้มข้นซึ่งเป็นขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัด

$$Y = 0.099x - 0.004$$

$$0.0195 = 0.099x - 0.004$$

$$X = \frac{0.0195 + 0.004}{0.099}$$

ขีดจำกัดต่ำสุดในการตรวจวัด = 0.2373 mg/l

8. การหาขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัดเชิงปริมาณ

ศึกษาขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัด เชิงปริมาณ (Limit of quantification ; LOQ) โดยเตรียมสารละลายผสมปริมาตร 25 ml ทั้งหมด 11 ขวด โดยแต่ละขวดจะมีสารสกัดหยาบจากแก่นฝางปริมาตร 3 ml และบัฟเฟอร์ pH 5 ปริมาตร 3 ml นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 200 – 800 nm หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากสูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum(X_i - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

$$LOQ = 10SD$$

$$\bar{X} = 0.1453$$

$$SD = 0.0065$$

$$LOD = 10SD$$

$$= 10 \times 0.0065$$

$$LOQ = 0.0650$$

เมื่อ	X_i	คือ	ค่าการดูดกลืนแสงของสารที่วิเคราะห์
	$\bar{X}$	คือ	ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสงของสารที่ต้องการวิเคราะห์
	N	คือ	จำนวนครั้งที่ทำการตรวจวัด

จากนั้นนำค่าที่ได้ไปแทนค่า Y ในสมการเส้นตรงของกราฟมาตรฐานเพื่อหาความเข้มข้นซึ่งเป็นขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจวัดเชิงปริมาณ

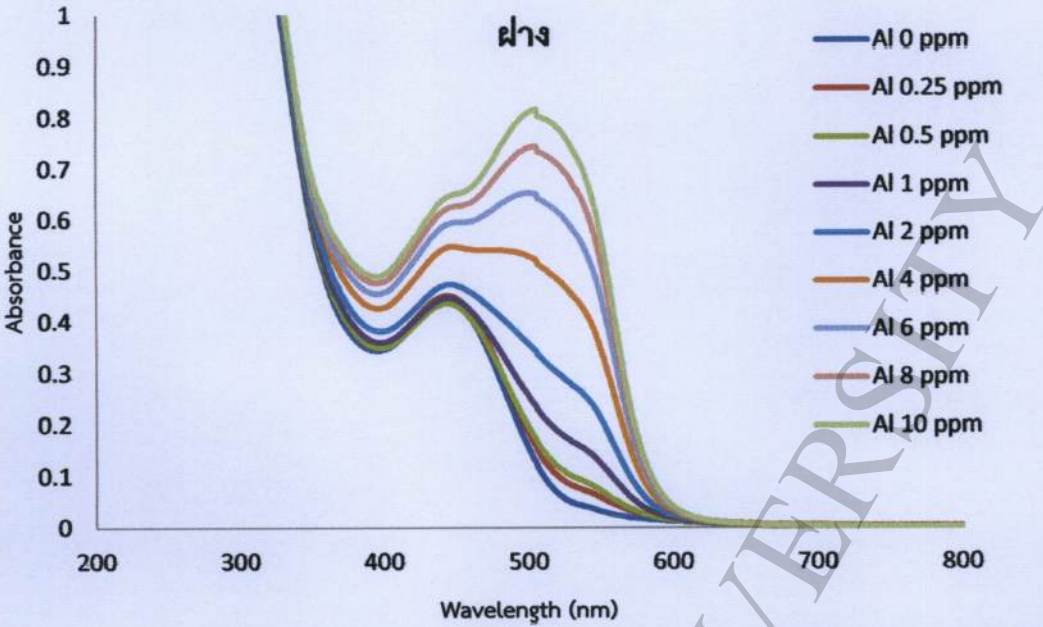
$$Y = 0.099x - 0.004$$

$$0.0650 = 0.099x - 0.004$$

$$X = \frac{0.0650 + 0.004}{0.099}$$

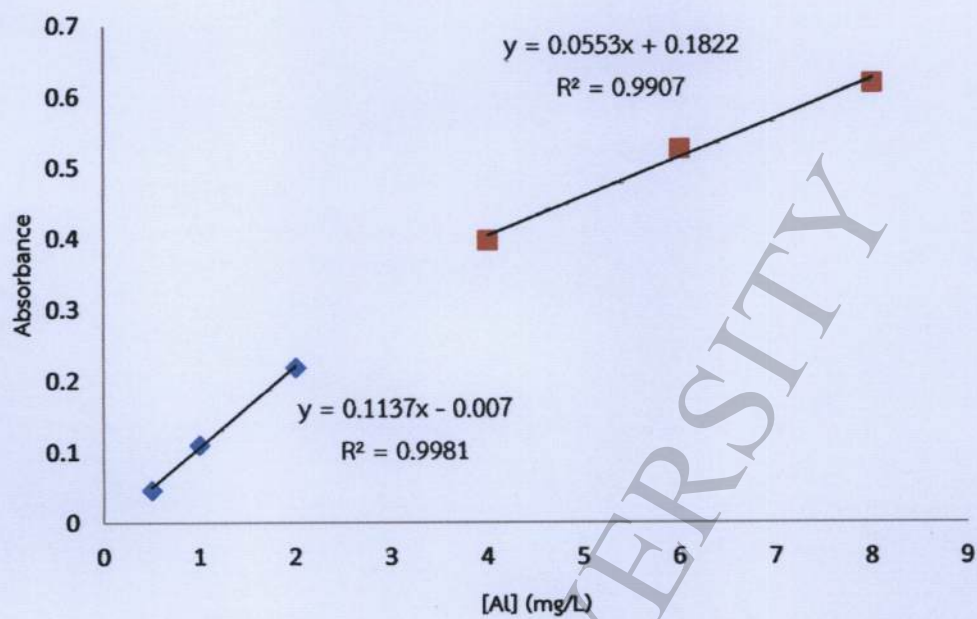
ขีดจำกัดต่ำสุดในการตรวจวัดเชิงปริมาณ = 0.6969 mg/L

9. ช่วงการใช้งานที่เป็นเส้นตรง

Concentration (mg/l)	Abs.	Corrected Abs
0	0.115	0.000
0.25	0.147	0.032
0.5	0.162	0.047
1	0.226	0.111
2	0.334	0.219
4	0.512	0.397
6	0.641	0.526
8	0.733	0.618
10	0.802	0.687

10. กราฟมาตรฐานแสดงช่วงการใช้งานที่เป็นเส้นตรง

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ นางสาวโสภา ตนตรง
คุณวุฒิ วท.ม. (เคมี) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วท.บ. (เคมี) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
โทรศัพท์ 053-241255 ต่อ 4210 และ 090-893-3646
อีเมล sopa.tontrong@gmail.com

ชื่อ ดร. วัสกา ศิริอังคารุ
คุณวุฒิ วท.บ. (เคมี) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วท.ม. (เคมี) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วท.ด. (เคมี) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 043-754246 ต่อ 1128 โทรสาร 043-754246
อีเมล watsaka@hotmail.com

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา เขียวสะอาด
คุณวุฒิ วท.ด. (เภสัชศาสตร์) คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วท.ม. (เคมี) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วท.บ. (เคมี) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
สถานที่ทำงาน กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
โทรศัพท์ 053-851478 ต่อ 7117 หรือ 7102 และ 081-7165228
อีเมล sukanya_k40@hotmail.com